

OCEŇUJI, OCEŇUJEŠ, OCEŇUJEME

metodický list

ZÁKLADNÍ INFORMACE

Anotace

Tato lekce se zaměřuje především na oceňování aktivit jednotlivců i skupin lidí jako součást péče o svět, ve kterém žijeme. Metodika vychází z příběhu Malály Júsfzajové, dosud nejmladší nositelky Nobelovy ceny za mír (NCM). Dále se pak věnuje různým oceněním v českém kontextu a vede žáky k přemýšlení nad oceněnými a jejich významy, oceněnými, nad nominacemi, nad kritérii. Lekce obsahuje návrhy aktivit, které mohou vést k žákovské (občanské) iniciativě. Lekce je zakončena vyjadřováním ocenění. Součástí lekce je práce s audiovizuálními ukázkami z České televize nebo Českého rozhlasu.

Cíl lekce

- žák se seznámí s některými oceněnými nebo oceněnými osobami;
- žák diskutuje o významu a smyslu ocenění;
- žák navrhuje konkrétní osoby na reálná nebo fiktivní ocenění a tyto návrhy podkládá argumenty;
- žák formuluje konkrétní oceňující vyjádření směrem k někomu ze třídy i sám vůči sobě.

Zařazení dle globálního rozvojového vzdělávání

- Posuzuje úlohu jedinců v boji za lidská práva. Uvede příklady osobností z historie i současnosti a ocenění, která jsou udělována.
- Diskutuje o konkrétních lidských právech a svobodách. Najde souvislosti mezi dodržováním lidských práv a zlepšováním kvality lidského života v jednotlivých oblastech světa.
- Zvažuje nejrůznější aktéry od jedinců po globální úroveň (mezinárodní instituce, nadnárodní společnosti, vlády zemí atd.), kteří ovlivňují stav lidských práv u nás i ve světě, a vyhodnotí jejich pozitivní i negativní vliv.
- Na konkrétních příkladech z historie i současnosti doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, spolupráce a mírového řešení konfliktů.
- Zhodnotí význam a příspěvek organizací, integračních uskupení či konkrétních osobností, které se v minulosti či současnosti podílely na rozvoji spolupráce, partnerství a respektujícího soužití na národní i mezinárodní úrovni.

Klíčová slova

Nobelova cena za mír, Malála Júsfzajová, cena, globální rozvojové vzdělávání

Cílová skupina

žáci 2. stupně ZŠ, 7., 8., 9. ročník, případně i žáci SŠ

Časová dotace

lekce je rozvržena na 3 vyučovací hodiny

Mezioborové přesahy

D, Z, PT OSV, PT VMEGS, PT MKV, PT MV

■ Metodický komentář:

– *Celá lekce je rozvržena do tří vyučovacích hodin. První hodina se věnuje pákistánské bojovnici za lidská práva Malále Júsfzajové, druhá a třetí hodina se věnují ocenění a oceňování v ČR a na lokální úrovni. Není nutné využít všechny nabízené aktivity, některé je možné zadat za domácí úkol nebo je posunout směrem k žákovskému projektu. Doporučujeme, aby i po případné redukci aktivit bylo zachováno schéma E-U-R (aby proběhly aktivity jak v rámci evokace, tak v rámci uvědomění si významu nových informací a reflexe).*

1. HODINA: MALÁLA

A) EVOKACE 5 minut

Nejprve učitel položí žákům otázku (dle situace jich může položit více):

- Co si vybavíš, když se řekne Nobelova cena?
- Víš, v jakých oborech/kategoriích se Nobelova cena uděluje?
- Znáš jméno někoho, kdo Nobelovu cenu získal?

B) UVĚDOMĚNÍ SI VÝZNAMU NOVÝCH INFORMACÍ 30 minut

Žáci dostanou tabulku, kterou si každý žák individuálně po zhlédnutí videa doplní.

O kom zpráva byla?
Co nového ses dozvěděl/a?
Co tě nejvíce překvapilo?
Vypiš 3 klíčová slova zprávy

Metodický komentář:

– Doporučujeme nejprve s žáky projít otázky, zda jim rozumějí. Video je vhodné pustit 2×. První zhlédnutí pro individuální vyplnění tabulky, druhé zhlédnutí pro možnost doplnění a pochycení více detailů.

Videoukázka

Učitel pustí žákům video o udělení NCM v roce 2014 – Nobelova cena za mír pro Pákistánku a Inda: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/1014210-nobelova-cena-miru-pro-malalu-a-indickeho-aktivistu> (video trvá 3 minuty, odkaz na video je úplně dole na stránce, druhý odkaz odspodu).

Metodický komentář:

– *Videozpráva se věnuje dvěma nositelům NCM z roku 2014, pro účely lekce je možné přeskočit část o indickém nositeli a zaměřit se pouze na Malálu Júsufozajovou (vhodná zkrácená stopáž je od začátku do 0:30 a pak od 1:28 do konce).*

Následně žáci ve dvojicích sdílejí informace ze svých vyplněných tabulek. Poté učitel pustí videoukázku podruhé a nechává čas na doplnění dalších údajů do tabulky (žáci mohou opět pracovat ve dvojicích). Poté učitel prochází s žáky tabulku a její vyplnění. Probíhá řízená diskuze k otázkám nebo vysvětlování k nejasnostem.

Metodický komentář:

– *Cílem není mít tabulku správně vyplněnou, cílem je, aby žáci pozorně sledovali video, aby se na téma naladili, aby byla vzbuzena jejich zvědavost.*

V další části se budeme ještě hlouběji věnovat příběhu Malály.

Videoukázky

Učitel pustí žákům exkluzivní rozhovor s otcem Malály Júsufozajové Ziauddinem, který žije ve Velké Británii, viz <https://www.mujrozhlaz.cz/ranni-interview/exkluzivni-rozhovor-s-otcem-malaly-jusufzajove-ziauddinem-ktery-zije-ve-velke>. Audiorozhovor trvá 4,5 minuty, doporučená ukázka je od začátku do 3:38.

Dále je žákům puštěna audioukázka Malalaj, křehká dívka, která bojovala za vzdělání v Pakistánu, nastoupí na universitu v Oxfordu, viz <https://www.mujrozhlaz.cz/den-podle/spanelsko-truchli-policie-hleda-podezreleho-vraha-dve-velke-cinske-techologicke-firmy>. Pasáž o Malále začíná v čase 32:08, celá pasáž trvá cca 6 minut, doporučená ukázka v čase od 32:08 do 34:00, případně až do stopáže 34:40.

Metodický komentář:

– *Dle situace je puštěna jen jedna nebo obě ukázky. Připravte se na to, že žáky mohou zajímat informace o Velké Británii, Birminghamu, BBC, Pakistánu, islámu, radikalismu, islamismu, paštnštině nebo Tálibánu. Možná bude potřeba žákům kulturní kontext jednoduše nebo s vizuální oporou doplnit.*

– *Dalším zdrojem informací o Malále v jiné než audiopodobě může být její kniha Já jsem Malála (v českém jazyce aktuálně vyprodáno, Malála vydala knihu ve svých 16 letech, jazyk zpracování může být žákům blízký). Další informace o Malále pro učitele: její blog (pouze v angličtině) nebo stránky ↗ <https://malala.org/>, nebo ↗ <https://www.clovekvtisni.cz/media/publications/1252/file/metodika-active-citizens-.pdf> (CASE STUDY MALALA, str. 115–119).*

Otázky pro žáky

Na základě dřívější videoukázky a audioukázek učitel diskutuje společně s žáky nad následujícími otázkami, které jsou rozdělené do dvou bloků.

- Co jste se o Malále dozvěděli?
 1. Kdo nejvíce ovlivnil Malálu? 2. Co podle Malály dokáže změnit svět? 3. Co dělá Malála dnes, kolik je jí let?
- Co dalšího vás k Malále napadá?
 4. Proč získala Malála právě Nobelovu cenu za mír? 5. Proč může být vnímání Malály rozporuplné?
 6. Co si myslíte, že by mohla dělat Malála v budoucnu (fantazii se meze nekladou)?

Metodický komentář:

– *Otázky je možné rozdělit mezi žáky nebo skupiny žáků. Prostřednictvím vhodného rozložení otázek lze výuku individualizovat. Otázky je možno také zpracovat jako ANO/NE otázky a zjišťovat pak, zda žáci odpověděli správně (např. Nejvíce Malálu ovlivnila matka? – ANO/NE). A teprve na tyto odpovědi navázat diskuzi. Některým žákům lze poskytnout otázky či jednu vybranou otázku před ukázkou, aby byli připraveni na diskuzi. Aktivita je zamýšlena především jako diskuzní (není zařazena s cílem ověřovat znalosti).*

C) REFLEXE 10 minut

Prostřednictvím metody pětilístek žáci sami shrnou to podstatné, co se o Malále dozvěděli. Žáci mají instrukce k vyplnění pětilístku v pracovním listě. Pětilístek má pět řádků pro vyplnění:

- První řádek: jednoslovné téma, námět, název (obvykle podstatné jméno);
- Druhý řádek: dvouslovný popis námětu, jeho podstatných vlastností, jaký je (zpravidla jde o dvě přídavná jména);
- Třetí řádek: tři slova vyjadřující dějovou složku, co téma dělá nebo co se s ním děje (většinou se vyjadřuje třemi slovesy);
- Čtvrtý řádek: věta o čtyřech slovech vztahující se k námětu, sloveso může chybět;
- Pátý řádek: jednoslovné synonymum, které rekapituluje celý pětilístek (nemusí jít o podstatné jméno).

V závěru hodiny je možné vyplnit jeden společný pětilístek za celou třídu na tabuli.

2. a 3. HODINA: OCENĚNÍ

A) EVOKACE 5 minut

Učitel se žáků nejprve zeptá, zda znají nějaká ocenění, která se udělují v České republice nebo v jejich městě či v jejich škole. Učitel postupně přenáší téma ocenění do národního nebo lokálního kontextu.

Metodický komentář:

– Lze předpokládat, že žáci budou uvádět sportovní nebo umělecká ocenění. Doporučujeme, aby učitel směřoval žáky k oceněním za veřejně prospěšné činnosti nebo k oceněním vztaženým k pomáhajícím profesím (např. Dětský čin roku, Gratias Tibi, Social Impact Award, Zlatý Amos, Sestra roku).

B) UVĚDOMĚNÍ SI

1. ČÁST – SMYSL OCENĚNÍ 15 minut

Tato část je zaměřena na to, aby žáci společně promýšleli, jaký je význam a smysl různých ocenění. Žáci mají za úkol ve dvojicích nebo větších skupinkách připravit k tomuto tématu ↗ **myšlenkovou mapu**, v jejímž centru je otázka: **Jaký význam mají ocenění?** Případně může být doplněno, že se na to mohou žáci podívat ze dvou pohledů, a to z pohledu nominovaných nebo oceněných a z pohledu celé společnosti. Žáci mohou pomocí myšlenkové mapy hledat odpovědi na otázky: Co s sebou přináší nominace na nějakou cenu? Co přináší udělování ocenění pro společnost?

Metodický komentář:

– Myšlenkovou mapu je možné také připravovat pomocí digitálních technologií (↗ tipy na vhodné aplikace zde). Případně lze pro žáky myšlenkovou mapu (ať už ve fyzické, nebo digitální podobě) částečně připravit, vyplnit do ní předem nějaké klíčové pojmy a větve (aby žáci nebyli zcela ztraceni).

Videoukázky

- Jako inspiraci si mohou před vytvářením myšlenkové mapy žáci poslechnout nebo zhlédnout tyto ukázky. Je dobré, aby žáci ukázky sledovali už s jistým záměrem (hledali v nich informace a příklady ke smyslu ocenění). Ukázka 1: Mileniálové jsou dobří! Upozorňuje na to cena Gratias Tibi (↗ <https://wave.rozhlas.cz/milenialove-jsou-dobri-upozornuje-na-cena-gratias-tibi-5218479>). Celá ukázka trvá cca 9 minut, vhodná pasáž: 0:00–4:30. Druhou možnou ukázkou je Reportáž: Dětský čin roku – záchrana kamarádova života (↗ <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10315711050-planeta-yo/220553117500001/obsah/759789-reportaz-detsky-cin-roku-zachrana-kamaradova-zivota>). Celá ukázka trvá přibližně 4,5 minuty, vhodná pasáž je od začátku do času 2:30 nebo až do konce ukázky.
- Tato aktivita je přípravou pro následující aktivitu, kdy žáci někoho na nějaké (modelové) ocenění nominují.

2. ČÁST – NOMINAČNÍ LIST KANDIDÁTA NA OCENĚNÍ 50 minut

- V této části je téma ocenění, oceňování, spolupráce a pomoci posunuto na lokální úroveň. Žáci mají za úkol ve skupinách zpracovat tzv. nominační list kandidáta na ocenění. Úkol je možné zadat jako školní nebo i domácí práci. Nominační list bude zpracován na flipový papír nebo digitálními nástroji (kreativně se meze nekladou).
- Žáci počítají s tím, že nominační list bude prezentován před ostatními žáky. Mohou si vybrat, pro jaký typ osobnosti budou nominační list zpracovávat (výběr varianty se může ve třídě opakovat). Nominována by měla být osobnost, která žádné ocenění dosud nezískala (nebo žáci o získání ocenění nevědí). Klíčovým kritériem pro nominaci je to, že nominovaná osobnost udělala něco pro druhé a/nebo se zapojila do nějaké veřejně prospěšné aktivity.
- Součástí přípravy nominačního listu je zjištění si informací o kandidátovi – žáci tedy musejí informace dohledávat, doptávat se atd. Využít lze internet, ale i jiné cesty (rozhovor apod.). Část zaměřená na získávání a zpracovávání informací může být značně časově náročná, ale je možné také dát žákům omezený časový prostor (a toto zohlednit v povaze výstupů žáků). Nejméně 5 minut na konci této aktivity je vhodné věnovat reflexi skupinové práce.

Metodický komentář:

- *Žáky doporučujeme do pracovních skupin rozdělit cíleně a se záměrem vyrovnanosti pracovních skupin. Doporučujeme předem s žáky probrat jejich role ve skupince (žáci si mohou vybrat, nebo učitel určí). Určení a přijetí rolí je klíčové pro úspěšnou práci ve skupince a pro zapojení všech žáků. Vymezeny mohou být například tyto role: průzkumník, zapisovatel, časoměřič, grafik, prezentující. Některou roli může plnit více žáků (záleží na velikosti skupin). Doporučujeme, aby učitel průběžně žáky v jejich činnosti podporoval, aby tu byl pro jejich dotazy, aby usměrňoval zapojení všech do společné práce.*
- *Je dobré vědět, že existují i ceny, které jsou myšleny ironicky a které vyzdvihují škodlivé, devastující nebo dehonestující jednání nebo chování. Příkladem může být Darwinova cena (viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Darwinova_cena nebo <https://darwinawards.com/>). Žáci mohou tyto ceny znát a mohou chtít připravit nominační list v tomto duchu. Pokud by tomu tak bylo, je potřeba pedagogicky vést žáky k nominaci veřejně prospěšné osoby, případně s žáky diskutovat o tom, co je a co není veřejně prospěšné.*

Zadání pro žáky

Varianty pro zpracování nominačního listu kandidáta na ocenění:

- veřejně prospěšná osoba v naší škole
- veřejně prospěšná osoba v naší obci
- veřejně prospěšná osoba v našem regionu
- veřejně prospěšná osoba v České republice
- Nobelova cena za mír pro tento rok (V této variantě jde o přípravu nominačního listu pro osobu, kterou by žáci nominovali na Nobelovu cenu za mír pro tento rok.) poznámka: NCM za rok 2021 získali novináři Dmitrij Muratov z Ruska a Maria Ressaová z Filipín za svůj boj za svobodu slova.

Metodický komentář:

– Učitel může vybrat jednu variantu shodnou pro celou třídu, může ale také nechat žáky, aby si variantu vybrali, nebo může variantu skupince doporučit. Vše záleží na konkrétní situaci v dané třídě.

Zadání pro žáky

Povinné náležitosti nominačního listu kandidáta na ocenění (lze rozšířit o další nepovinné údaje):

- údaje o nominované osobě (jméno a příjmení, věk, město, profese);
- důvody nominace (proč je tato osobnost nominována, co vykonala veřejně prospěšného, pro koho to bylo, komu to prospělo);
- kdo tuto osobu nominuje (jména autorů nominačního listu).

Metodický komentář:

– Pro žáky, kteří potřebují oporu a vedení prostřednictvím osnovy, je možné připravit formulář nominačního listu, kde budou povinné náležitosti graficky uspořádány a pomohou žákům se zpracováním (viz pracovní list pro žáky). Nebo tento formulář předpřipravit na flipový papír.

Následuje prezentace vybraných osobností. Může také dojít k hlasování v rámci třídy, komu by žáci ocenění například i napříč kategoriemi udělili. Hlasování je možné uskutečnit fyzicky i digitálně s využitím různých nástrojů a aplikací (např. [Mentimetr](#), [Kahoot](#), [Sli.do](#), [Socrative](#), MS Forms, Google formulář).

Metodický komentář:

– Skupinovou práci na nominačním listu kandidáta doporučujeme s žáky reflektovat. Jednalo se o časově i tematicky náročnější aktivitu, proto je vhodné dát žákům prostor se k této práci vyjádřit. Doporučujeme, aby činnost této skupinové práce nebyla spojována s klasifikací. Nejvhodnější je využití sebehodnotících nástrojů (inspirace např. [zde](#) nebo [tady](#)). Pokud by docházelo k hodnocení ze strany učitele, doporučujeme formativní hodnocení. Vhodné je například sledovat splnění zadaných kritérií (povinných údajů nominačního listu), průběh skupinové práce, uchopení své role ve skupince, vlastní podíl na výsledku, spokojenost s výsledkem za skupinu.

– Aktivitu k přípravě nominačního listu kandidáta na ocenění lze dále rozvinout jako samostatnou lekci nebo žákovský projekt s lokálním přesahem (vymyšlení ocenění, promyšlení kritérií, oslovení osob, které mohou ocenění zrealizovat – ředitel školy, starosta města, ředitel nějakého místního spolku, nominace skutečných osob, vyhlášení ceny, reflektování celého procesu). A výsledkem projektu třeba bude skutečná žákovská nominace nějaké osobnosti na ocenění nebo ustanovení nějaké nové ceny, která vzejde z podnětů žáků.

C) REFLEXE CELÉ LEKCE celkem 15 minut

Tato závěrečná reflexe se vztahuje k celé lekci, tedy od příběhu Malály až k nominačním listům. Souhrnná reflexe obsahuje dvě aktivity. První (ALFA BOX) je zaměřena spíše na obsahovou rovinu lekce, druhá (NEDOKONČENÉ VĚTY) vede žáky k jednání, ke konkrétnímu vyjádření ocenění.

ALFA BOX 10 minut

Úkol zpracovávají žáci ve dvojici, která dostane tabulku s počátečními písmeny abecedy. Úkolem je napsat do tabulky k počátečním písmenům pojmy (může jít i o jména), které souvisejí s lekcí. Každé políčko je určeno pro jeden pojem (např. A – akce). Žáci vyplní tolik políček, kolik stihnou v daném čase nebo kolik budou vědět. Nevadí, když není celý alfa box vyplněný.

Metodický komentář:

– Tuto aktivitu může učitel zadat v různých úrovních náročnosti, a může tak zadání individualizovat s ohledem na specifika žáků. Jednou z variant je zadání různého počtu polí pro vyplnění různým žákům (s ohledem na jejich schopnosti). Nebo může být alfa box již částečně předvyplněný učitelem, žáci pak doplňují jen jednodušší pojmy. Také je možné aktivitu přizpůsobit tak, že je již celý alfa box vyplněný učitelem a společně s žáky jsou pojmy jen procházeny a shrnovány. Nebo může alfa box vyplňovat učitele společně s žáky. Vyplněný alfa box je zpětnou vazbou pro učitele i pro žáka, není předmětem hodnocení ani klasifikace.

Instrukce pro žáky:

- Do každého políčka v alfa boxu napište ve dvojici jeden pojem k tématu lekce.
- Ve dvojici máte 2 žolíky, můžete je napsat do políčka, na které nechcete odpovídat.
- Zakroužkujte 4 pojmy, které umíte vysvětlit.
- Barevně si označte 4 pojmy, které pro vás byly nové nebo které jste nyní pochopili více do hloubky.
- Po vyplnění alfa boxů nebo po uplynutí času je možné sdílet alfa boxy mezi žáky nebo některé prezentovat před celou třídou.

NEDOKONČENÉ VĚTY 5 minut

Tato závěrečná aktivita probíhá pomocí nedokončených vět. Díky začátkům vět jsou žáci směřováni k tématu oceňování, které je leitmotivem celé lekce. Žáky je vhodné vést k vyjádření konkrétního ocenění (za konkrétní věc, čin). Žáci tímto způsobem mohou rekapitulovat svou práci nebo podat zpětnou vazbu spolužákovi, a navíc si ukotvují koncept a principy oceňování sami v sobě.

Metodický komentář:

– *Doporučujeme, aby tato aktivita nebyla jakkoli hodnocena. Jde zde o vytváření a rozvíjení postojů, klíčové je proto bezpečné prostředí a ochrana osobního prostoru.*

Instrukce pro žáky:

Napište dvě věty nebo souvětí, kterými vyjádříte ocenění za činnosti, které přímo souvisejí s touto lekcí. Součástí ocenění bude vyjádření konkrétního důvodu (proč je daná osoba oceněna, za co je oceněna). Jedna oceňující věta bude patřit vám samotným. Druhá oceňující věta bude patřit někomu ze třídy. Pro oceňující věty si můžete (ale i nemusíte) vybrat nabídnuté začátky vět.

Nabídka začátků vět:

- *Oceňuji Andreu za to, jak...*
- *Uděluji třídní cenu Zdeňkovi, protože...*
- *Oceňuji sám sebe za to, jak...*

DALŠÍ INFORMACE

Pomůcky

pracovní list, flipy, přístup k internetu a počítač nebo jiné digitální zařízení, projektor, reprobedny (pro kvalitní sledování a poslech audiovizuálních ukázek)

Pracovní listy

SOUČÁSTÍ LEKCE JE SAMOSTATNÝ PRACOVNÍ LIST PRO ŽÁKY

Tip od učitele

- (PhDr. Pavel Masný, Gymnázium Olomouc-Hejčín)

Citlivě zpracováno, se zájmem o lidskou duši – tak vzhůru do práce. O čem je právo, k čemu slouží lidu? Abychom mohli společně kvalitně žít. A lidská práva jsou základními právy, nezapomínejme na to. Ve společenských vědách je do jisté míry spousta věcí relativních, ale úspěchem tohoto pracovního listu (lekce) jsem si absolutně jist.

Je důležité žákům říkat, že jsou dobří, že v sobě mají nacházet to pozitivní, často to, bohužel, v rodinách neslyší.

Doplňuji aktivitu, která může hodně pomoci zvýšit žákům sebevědomí. Nalepil bych na záda žákům papír(ek), spolužáci by chodili po třídě a psali jen dobré vlastnosti, věci, proč si mě váží, co na mně obdivují. Jen to dobré. Ne kamarádi kamarádům, ale právě třeba ti, co se „moc nebaví“. Je možno limitovat časem a kupř. pěti záznamy. Žák si pak papír(ek) vezme domů k psacímu stolu, a když mu něco nepůjde, podívá se, jak skvěle ho vidí ostatní. Pomáhá to.

VAZBA K SOUČASNÉMU RVP ZV:

- VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám;
- VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.

Odkazy na použité audiovideoukázky

- ➔ <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/1014210-nobelova-cena-miru-pro-malalu-a-indickeho-aktivistu>
- ➔ <https://www.mujrozhlaz.cz/ranni-interview/exkluzivni-rozhovor-s-otcem-malaly-jusufzajove-ziauddinem-ktery-zije-ve-velke>
- ➔ <https://www.mujrozhlaz.cz/den-podle/spanelsko-truchli-policie-hleda-podezreleho-vraha-dve-velke-cinske-techologicke-firmy>
- ➔ <https://wave.rozhlas.cz/milenialove-jsou-dobri-upozornuje-na-cena-gratias-tibi-5218479>
- ➔ <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10315711050-planeta-yo/220553117500001/obsah/759789-reportaz-detsky-cin-roku-zachrana-kamaradova-zivota>

Informační zdroje použité v lekci

- ALTMANOVÁ, Jitka. Pětিলístek. *Metodický portál: Články* [online]. 04. 02. 2014, [cit. 2021-05-14]. Dostupný z WWW: <➔ <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/18339/PETILISTEK.html>>.
- *Dětský čin roku* [online] [cit. 2021-05-14]. Dostupné z WWW: <➔ <http://www.detskycinroku.cz/>>
- *Gratias Tibi*. [online] [cit. 2021-05-14]. Dostupné z WWW: <➔ <https://www.gratiastibi.cz/>>
- HAVRLÍKOVÁ, Z. *Myšlenkové mapy – TOP 15 bezplatných online aplikací. 2015* [online]. [cit. 2021-05-14]. Dostupný z WWW: <➔ <http://www.havrlikova.cz/myslenkove-mapy/>>.
- HERINK, Josef. Myšlenkové (mentální) mapy. *Metodický portál: Články* [online]. 20. 03. 2014, [cit. 2021-05-14]. Dostupný z WWW: <➔ <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/18611/MYSLENKOVE-MENTALNI-MAPY.html>>.
- KYNCL, L. Alfa box. *LiborKyncl.estranky.cz* [online]. 2013 [cit. 2021-05-14]. Dostupné z WWW: <➔ <http://www.liborkyncl.estranky.cz/clanky/metody-rwct/alfa-box.html>>
- *Moving moments from Malala's BBC diary*. In BBC News [online] 2014. [cit. 2021-05-14]. Dostupné z WWW: <➔ <https://www.bbc.com/news/world-asia-29565738>>
- RUTOVÁ, N. Pětিলístek. *Respekt neboli* [online]. [cit. 2021-05-14]. Dostupný z WWW: <➔ <http://www.respektneboli.eu/pedagogove/archiv-metod/petilistek>>.
- SALAVCOVÁ, Miroslava. Rychlé a nenáročné hodnocení skupinové práce. *Metodický portál : Digitální učební materiály* [online]. 18. 04. 2011, [cit. 2021-05-14]. Dostupný z WWW: <➔ <https://dum.rvp.cz/materialy/rychle-a-nenarocne-hodnoceni-skupinove-prace.html>>.
- UKÁZKA KRITÉRIÍ PRO HODNOCENÍ SKUPINOVÉ PRÁCE – ZŠ VYSKYTNÁ. *Metodický portál: Články* [online]. [cit. 2021-05-14]. Dostupný z WWW: <➔ https://clanky.rvp.cz/wp-content/upload/prilohy/1957/ukazka_10___kriteria_hodnoceni_skupinove_prace_a_ustni_prezentace_zaku.pdf>.
- YOUSAFZAI, Malala: *Já jsem Malála*. Skutečný příběh dívky, která bojovala za vzdělání a změnila svět. Albatros, 2015.

Další inspirační zdroje

- https://cs.wikipedia.org/wiki/Mal%C3%A1la_J%C3%BAsufzajov%C3%A1
- <https://malala.org/>
- <https://www.clovektisni.cz/media/publications/1252/file/metodika-active-citizens-.pdf> (CASE STUDY MALALA, str. 115-119)
- <https://www.nobelprize.org/>
- <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/navalnyj-trump-nebo-greta-konci-nominace-na-nobelovu-cenu-za-mir-140197>
- Malala Yousafzai speech at the United Nations Youth General Assembly July 12, 2013 (Complete)
- Malala Yousafzai: Activism, changemakers and hope for the future

Ve světě jako doma

Globální rozvojové vzdělávání učí děti vnímat svět s nadhledem a zároveň ho aktivně ovlivňovat

Samotný název průřezového tématu globální rozvojové vzdělávání (GRV) může znít trochu odtažitě. Skrývá se pod ním ale doslova celý svět. Svět, kde žije už skoro osm miliard lidí, a který se přesto někdy nazývá globální vesnicí. Dění na druhém konci planety už dnes nelze díky prudkému rozvoji technologií, dopravy a médií brát jako něco, co se nás netýká. Globální rozvojové vzdělávání umožňuje žákům lépe porozumět této provázanosti, vzájemným souvislostem například světového obchodu, pěstování oblíbených druhů ovoce, rybolovu, chudoby nebo migrace. Učením se v souvislostech podporuje GRV jejich rozvoj jako důstojných a vzdělaných členů globálního společenství, kteří dokážou vnímat souvislosti světového dění, kriticky o nich přemýšlet a na základě toho se zodpovědně chovat a jednat.

Tato metodika je součástí projektu Národního pedagogického institutu České republiky s názvem Virtuální škola.

Virtuální škola funguje jako laboratoř, ve které Národní pedagogický institut České republiky vyvíjí inovované výukové materiály pro školy, motivuje učitele k zadávání samostatnějších úkolů a při distančním kontaktu s žáky vybízí spíše k diskusi o tom, jak se jim daří samostatně úkoly řešit nebo na jejich řešení samostatně spolupracovat, třeba se spolužáky mimo distanční hodiny. Výběrem témat i způsobem jejich zpracování reaguje na častou otázku žáků: „A k čemu mi to v životě bude?“

Audiovizuální ukázky poskytly **Česká televize** a **Český rozhlas**.

Více na www.npi.cz/virtualniskola

Na přípravě metodik k tématu globální rozvojové vzdělávání spolupracovaly:

Člověk v tísni, o. p. s.

Jednou z priorit vzdělávacích programů společnosti Člověk v tísni realizovaných v Česku je podpora aktivního odpovědného občanství. Vzdělávání pedagogů i přímá práce s žáky se zaměřuje na rozvíjení takových kompetencí, které dětem a mladým lidem pomáhají porozumět současnému světu a jednat svobodně a odpovědně vůči lidem a přírodě ve svém okolí i ve světě. www.clovekvtisni.cz

ARPOK, o. p. s.

Jsme organizace, která od roku 2004 přináší do škol globální rozvojové vzdělávání a pomáhá učitelům otevřeně mluvit se svými žáky o aktuálních tématech dnešního světa (např. odpovědná spotřeba, migrace, chudoba, klimatické změny nebo gender). Pro žáky připravujeme výukové programy, pro učitele metodické materiály, semináře aj. Naším cílem je, aby se globální témata a globální rozvojové vzdělávání stalo přirozenou součástí vzdělávání. www.arpok.cz

Hlavní mediální partneři

Česká televize a Český rozhlas.

Oceňuji, oceňuješ, oceňujeme

Autor:

Alena Nosková

Ilustrace:

Ilona Polanski

Vyrobil Národní pedagogický institut České republiky

2021

www.npi.cz

npi | Národní pedagogický institut
České republiky

